

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati, Priori, Et Custodi sancti Nicolai Rigensis diocesis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

clericos in manifesto furto comprehensos contrectaverint violenter, si citra violentiam nequeant comprehendi, & si clericus, quem vehementer prælumis esse falsarium, ad tuam præsentiam citatus legitime venire contemnens, citra excommunicationis sententiam ad iudicium per violentiam trahi possit. Ad hæc taliter respondemus, quòd in neutro casuum prædictorum sententia excommunicationis incurritur, dummodo mandatum interveniat Prælatorum quorum tales clerici sunt iurisdictioni subiecti; cum hoc non ipsi laici, sed illi potius quorum auctoritate id faciunt facere videantur, nec amplius laicorum violentia extendatur quam defensio seu rebellio exegerit clericorum. Subsequenter etiam quæsisisti utrum monachi omnium sanctorum privilegium bonæ memoriæ E. prædecessoris tui super episcopalibus decimis retinendis indultum extendere valeant ad possessiones postmodum acquisitas & in possessiones postmodum adquisitas & in possessiones postmodum adquisitas & in possessiones postmodum adquisitas. Super quo tale damus tuæ fraternitati responsum, quòd si decimarum illarum remissio facta exitit secundum canonicas sanctiones, prædecessor tuus indefinitè decimas episcopales monasterio remittendo, cum nihil exceperit, & poterat excepisse, ac in beneficiis plenissima sit interpretatio adhibenda, nec debeat una eademque substantia diverso jure censei, intellexisse videtur non solum de decimis possessionum illius temporis, sed futuri. Sanè quia contingit interdum quòd nullo accusatore publicè comparente qui matrimonium impetat jam contractum, ad te privata quorundam assertio defert consanguinitatis vel affinitatis impedimentum, an sub silentio præterire, an ad denominationem iumentalium, ut tuis verbis utamur, procedere debeas, quæsisisti. Ad hoc sic breviter respondemus, quòd si personæ graves, quibus fides sit meritò adhibenda, tuæ fraternitati denuntient quòd ij qui matrimonio sunt conjuncti se propinquitate contingant, etiam si nullus manifestus appareat accusator, ex tuo procedere potes officio, ut veritate sollicitè inquisita, quod postulerit juris ordo decernas, maxime si ex tali copula scandalum sit subortum.

Porrò de nobili viro N. pro cujus dispensatione, indulgentia scilicet remanendi cum ea quæ ipsum quinto gradu consanguinitatis contingit, à sede apostolica obtinenda, falsa nobis causa fuerat allegata, proles videlicet, cum tamen ante dispensationem obtentam unica filia, quam

habebat, viam fuerit universæ carnis ingressa, prout tua consultatio continebat, dissimulare poteris ut remaneat in copula sic contracta, cum ex separatione, sicut asseris, grave videas scandalum imminere. Tu denique, frater Archiepiscopo, super te ipso. Datum Signæ v. Non. Octobris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

ABBATI, PRIORI, ET
Custodi sancti Nicolai Rigenfis diocesis.

Cum olim dilecti filij Magister & fratres militia Christi de Livonia transmissa nobis conquestione monstrassent quòd venerabilis frater noster Episcopus & Præpositus Rigenfes in insula quæ Holme dicitur Ecclesiam construi non permitterent populo suæ partis, nec ad eam præsentare plebanum, ac dictus Episcopus in civitate Rigenfi Ecclesias, decimas, advocatiam, monetam, pificationes, & ipsius civitatis tertiam partem eos non sineret, prout ad ipsos pertinet, possidere, contra compositionem inter Episcopum & fratres prædictos nobis mediantibus initam veniendo, eisdem Episcopo & Præposito per apostolica scripta mandavimus ut supradicta, juxta quod in authentico de præfata compositione confecto plenius continetur, possidere permitterent fratres ipsos liberè ac quietè, nullam eis de cetero super illis inferentes molestiam indebitam & gravamen, ac idem Episcopus in procurationibus quas ab ipsis & eorum Ecclesiis debet recipere annuatim sic se modestè haberet quòd non gravaret eosdem, cum adhuc illorum & Ecclesiarum ipsarum sint tenues facultates. Vobisque nihilominus dedimus in mandatis ut si memorati Episcopus & Præpositus mandatum apostolicum negligerent adimplere, vos eos à prædictorum fratrum super iis molestatione indebita per censuram ecclesiasticam appellatione remota compescere curaretis. Sed miramur quòd, sicut accepimus, cum Episcopus & Præpositus sæpèdicti ab eorumdem fratrum injuriis non revocaverint manus suas, eòque fortius persequantur eosdem quòd difficilius possunt habere recursum ad sedem apostolicam tam remoti, vos mandatum nostrum exequi non curastis, ex absentia unius vestrum occasione dilationis assumpta, satis siquidem frivola & inani, cum in litteris pro eisdem fratribus ad vos missis contineretur expressè quòd si non omnes iis exequendis interesse possitis, duo vestrum ea exequi procurarent, & sic fratres prædicti ob moræ dispendium ad

Cap. Quia circa. De privilegio.

Cap. Quia circa. De consanguinitate. Et alia.

Epist. 319. Ut causa filii commissa diligenter intendant. Vide lib. 23. epist. 141.

sedem apostolicam appellarunt. Nolentes igitur eorundem fratrum differri iustitiam, per iterata vobis scripta districtè præcipiendo mandamus quatenus in prædicto negotio secundum tenorem præcedentium litterarum omni occasione & appellatione cessantibus procedatis, memoratum Episcopum ad prædictæ compositionis observantiam per suspensionem pontificalis officij & etiam, si opus fuerit, excommunicationis sententiam compellentes. Tu denique, fili Abbas, super te ipso &c. Datum Signiæ v. Idus Octobris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

*ARCHIEPISCOPO, DE CANO,
& Præposito Lundensibus.*

Cum eo faciente qui venit salvum facere quod perierat & Ecclesiam suam nova semper prole fecundat, Sackela & Hugenhusen de novo receperint verbum Dei, & per illius misericordiam qui veste nostræ humilitatis indutus, dignatus est peregrinari pro subditis, ut eos supernæ patriæ cives & æternæ beatitudinis faceret coheredes, Dei evangelium quasi semen cadens in terram bonam per partes illas sit longè latèque diffusum, ne huic novellæ plantationi diligentis agricolæ cura desit, nostro fuit apostolarum supplicatum ut & locis per episcopalis dignitatis insignia & populis per circumspecti Prælati sollicitudinem faceremus sine moræ dispendio provideri. Ne igitur gregi dominico desit cura pastoris, cum adhuc lupus rapax circummeat quærens quem devoret, paratus eò fortius ad rapinam quò recentius perdidit quod diù tenuerat occupatum, discretionij vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus inquisita & cognita veritate, si qualitas locorum poposcerit, ac facultates sufficient, & expedire videritis, episcopatum auctoritate nostra constituatis ibidem, & vocatis qui fuerint evocandi, per electionem canonicam faciatis loco & populo provideri de persona idonea in pastorem, & jura quæ debent ad Episcopum & Ecclesiam pertinere assignari eis integrè ac quietè. Quòd si non omnes &c. tu frater Archiepiscopo &c. Tu denique, frater Archiepiscopo, super te ipso &c. Datum Signiæ v. Idus Octobris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

*ABBATI, PRIORI, ET
Cellerario de Monte sancti Nicolai
Rigenfis diocesis.*

Cum pastores Ecclesiæ oves per devium infidelitatis errantes ad ovile dominicum, non solum prædicationis officio, sed etiam beneficiorum gratia, debeant invitare, grave gerimus & indignum quòd, sicut accepimus, venerabilis frater noster Rigenfis Episcopus quosdam neophytos, vix adhuc plenè in sanctæ fidei eruditione plantatos, in injuriam fratrum militiæ Christi exheredat in Riga, & aliàs indebita molestatione fatigat. Unde contingit quòd respicientes retro qui ad aratrum jam manum posuerant, Christi jugum abiciunt, relabentes in pristina gentilitatis errorem, cum in jam Christianos ea præsumat memoratus Episcopus quæ in gentiles nullatenus attentaret. Volentes igitur prædictos neophytos debita quiete gaudere, discretionij vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus supradictum Episcopum ab ipsorum injuriis distinctione qua convenit sublato appellationis obstaculo compefcatis. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. Tu denique, fili Abbas, super te ipso &c. Datum Signiæ v. Idus Octobris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

*ABBATI DE GOTHLANDA,
& de Northlanda & de Sutherlanda
Præpositis Lundensibus diocesis.*

Quoniam nimis dispendiosum est & grave dilectis filiis fratribus militiæ Christi de Livonia, cum sint in remotis partibus constituti, pro singulis querelis apostolicam sedem adire, cum frequenter à multis tam clericis quàm laicis gravibus sint injuriis laceffiti, ad supplicationem eorum super hoc eis duximus providendum. Quocirca discretionij vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus cum à dictis fratribus fueritis requisiti, malefactores eorum in Bremensi provincia constitutos, ut eis ablata restituant, & de damnis & injuriis irrogatis satisfaciant competenter, vel in aliquos compromittant qui appellatione remota iustitia mediante procedant, per censuram ecclesiasticam sublato appellationis diffugio compellatis. Quia verò venerabilis frater noster Rigenfis Episcopus eos, sicut accepimus, in multis opprimere consuevit, volumus ut cum vobis confiterit memortum Episcopum malitiosè vexare fratres

*Epist. 122.
Ut protegant
neophytos.*

*Vide epist.
seq.*

*Epist. 122.
Dantur confer-
vatores fratri-
bus militiæ
Christi.*

*Vide supra
epist. 121.*

*Epist. 120.
De institutio-
ne novi episco-
patus in Livonia.
V. de infra epist.
124. 127. C.
lib. 14. epist.
349.*